

TỔNG CỤC THỂ DỤC THỂ THAO
TẠP CHÍ THỂ THAO
ISSN 0866 - 7462

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

GIẤY XÁC NHẬN ĐĂNG BÀI

Tạp chí Thể thao xác nhận:

Trên TẠP CHÍ THỂ THAO SỐ THÁNG 4/2023, số báo ra ngày 20/4/2023, chuyên mục LÝ LUẬN & THỰC TIỄN đã đăng tải bài viết của tác giả Thạc sĩ TRẦN LAN HƯƠNG, giảng viên Khoa Khoa học Cơ bản, bộ môn Giáo dục Thể chất, Trường Đại học Mỏ địa chất.

Tên bài báo:

SỰ CÔ ĐƠN CỦA CÁC KỲ THỦ NỮ

Hà Nội, ngày 27 tháng 4 năm 2023

TL. TỔNG BIÊN TẬP
P.TRƯỞNG BAN BIÊN TẬP

HOÀNG THỊ MAI HỒNG

TẠP CHÍ
SPORTS MAGAZINE

SỐ THÁNG 4
2023

ISSN 0866 - 7462

CƠ QUAN CỦA TỔNG CỤC THỂ DỤC THỂ THAO - BỘ VHTTDL

*Đoàn kết,
quyết tâm
vượt qua
thử thách!*

NƯỚC CHỦ NHÀ
CAMPUCHIA:
QUYẾT GÂY
ÁN TƯỢNG ĐẸP
TRONG BẠN BÈ
QUỐC TẾ

16

HƯỚNG TÓI SEA GAMES 32**4. Hoàng Anh**

Đoàn Thể thao Việt Nam tham dự SEA Games 32:

Đoàn kết, quyết tâm vượt qua thử thách

6. Bùi Lượng

Lễ xuất quân của Đoàn Thể thao Việt Nam tham dự SEA Games 32:

Tất cả đã sẵn sàng

10. Mỹ Hạnh

Ông Nguyễn Văn Phú

Giám đốc Trung tâm Doping và Y học thể thao Việt Nam:

"Chúng ta cần đặc biệt chú trọng phòng, chống doping"

12. Công Nguyên

Nước chủ nhà Campuchia:

Quyết gây ấn tượng đẹp trong bạn bè quốc tế

14. Thu Hương

Đội tuyển Taekwondo Việt Nam:

Sẵn sàng trước "trận đánh lớn"

16. Tuấn Thắng

"Sứ mệnh đặc biệt" của Vovinam và võ cổ truyền Việt Nam

VĂN ĐỀ & SỰ KIỆN**18. Hồng My - Hải Linh**

Ngày Người khuyết tật Việt Nam (18/4):

"Thể thao - Hòa nhập - Nỗ lực

20. Hữu Bình

"Ôn cố tri Tân!"

22. Văn Long

1 tháng trước ASEAN Para Games 12 - 2023:

Việt Nam sẽ tham gia 8 môn thi đấu

24. Mạnh Dương

MMA Việt Nam tiếp tục đột phá!

26. Quỳnh AnhGiám định khoa học đánh giá trình độ tập luyện
và kiểm tra sức khỏe của VĐV các đội tuyển quốc gia,
đội tuyển trẻ quốc gia năm 2023**28. Hữu Trí**

Cử tạ Việt Nam: Đào tạo trẻ là nền tảng bền vững

30. Đắc Hà

Phát triển thể dục, thể thao trong lực lượng

Công an Nhân dân trong giai đoạn mới

32. Thế Lâm

Cờ tướng Việt Nam: Đón chào vận hội mới!

LÝ LUẬN & THỰC TIỄN**34. Đức Thắng**

Đề án chuyển đổi số trong lĩnh vực TDTT

36. PGS. TS Trần Hiếu

Trí tuệ nhân tạo cho thể thao Việt Nam và dự án thí nghiệm:

Mô hình dựa trên AI để đào tạo theo dõi và thực địa

38. Phương Thảo

"Cú hích" SEA Games 32 với Campuchia sẽ như thế nào?

40. Trần Lan Hương

Sự cõi đơn của các kì thủ nữ

KINH TẾ THỂ THAO**42. Nguyễn Thị Hường**

Thành công của Herbalife đến từ đâu?

KHOA HỌC CÔNG NGHỆ**44. Lê Quý Phượng - Trần Vũ Thị Hiếu Hạnh**Xây dựng chương trình huấn luyện VĐV năng khiếu Judo trẻ lứa tuổi
15-17 tại trường THPT Nguyễn Thị Minh Khai TP. Hồ Chí Minh**47. GS. TS. Lâm Quang Thành**

Những kết quả nghiên cứu khoa học thể thao mới trên thế giới

50. Duy Hải

"Chánh niệm" - giải pháp giúp VĐV định cao vượt qua rào cản tâm lý

NGHIÊN CỨU CƠ SỞ**52. Đại úy, ThS. Nguyễn Ngọc Lai**Công tác huấn luyện môn Giáo dục quốc phòng đáp ứng
yêu cầu công tác công an trong tình hình hiện nay**53. Vũ Xuân Thuấn**Đảm bảo chất lượng học tập môn bóng chuyền của sinh viên
trường Đại học Luật Hà Nội khi giảng dạy theo hình thức Blend Learning**55. ThS. Lê Thị Thư**Cao Bằng chú trọng phát triển phong trào thể dục thể thao
cho mọi người trong giai đoạn mới**56. ThS. Nguyễn Trác Linh**Nhu cầu tập luyện ngoại khóa môn karate và thực trạng cơ sở
vật chất đáp ứng của Học viện An ninh nhân dân

SỰ CÔ ĐƠN CỦA CÁC KÌ THỦ NỮ

TRẦN LAN HƯƠNG

Chúng ta đang sống trong một xã hội hiện đại, nhưng dường như đâu đó vẫn xảy ra hiện tượng trọng nam khinh nữ, kể cả trong môn thể thao trí tuệ như cờ vua. Vì lẽ đó, nhiều kỳ thủ nữ đã và đang cảm thấy cô đơn trong môn thể thao của chính mình.

Những khoảnh khắc đáng quên

Nữ streamer (người phát trực tiếp cờ vua trực tuyến) nổi tiếng Anna Cramling chia sẻ, cô đã có những trải nghiệm khó chịu trong suốt sự nghiệp thi đấu cờ vua. Việc là một phụ nữ trong cờ vua đôi khi dẫn đến những bình luận không mong muốn từ phái mạnh khiến cô cảm thấy không thoải mái và cô đơn trong các giải đấu.

“Tôi đã có những trải nghiệm kì lạ trong thế giới cờ vua kể từ khi còn là một đứa trẻ,” Cramling cho biết. “Từ việc những người đàn ông trưởng thành khen ngợi tôi tại các giải đấu cờ vua, cho đến việc nhận được tin nhắn trực tiếp từ đối thủ cờ vua của tôi nói những điều như ‘Tôi không thể ngừng nhìn cô’ trong ván cờ của chúng tôi. Điều này khiến tôi cảm thấy rất khó chịu”.

Hay Cramling nhớ lại khoảnh khắc khi một trọng tài đặt câu hỏi về trang phục của cô trong một giải đấu trẻ mà cô tham gia khi cô 15 tuổi. Đó là mùa hè nên cô mặc quần soóc và đến nói chuyện với một số người bạn mà cô biết đang thi đấu trong giải đấu dành cho nam. Khi ấy, một quan chức của giải đấu

đã tiếp cận cô và nói với cô rằng cô đang “làm t các kì thủ nam mất tập trung.”

“Tôi nhớ mình đã quay lại phản thi đấu danl nữ và cảm thấy xấu hổ, tôi lỗi đến mức không t

Cramling nói. "Một trong những ván đấu của mình - tôi chỉ muốn rời khỏi nhiều nam giới chơi cờ vua hơn nữ giới, và là vì phụ nữ tại một giải đấu cờ vua đôi khi có thể cảm thấy cô đơn. Đôi khi tôi chơi trong các giải đấu với hơn 300 người tham gia, trong đó chỉ có 5 người là nữ. Một trong những lí do khiến rất ít phụ nữ thi đấu là vì môi trường trong các giải đấu cờ vua có thể不利, và tôi biết rằng rất nhiều phụ nữ cũng có những câu chuyện giống như tôi, hoặc tệ hơn thế."

Nếu quân Hậu có thể là quân mạnh nhất trong cờ vua thì số phụ nữ chơi môn thể thao này lại ít hơn nhiều so với nam giới. Ví dụ, ở Mỹ, chỉ có khoảng 17 thành viên của Liên đoàn cờ vua quốc gia là nữ. Tính đến tháng 2/2021, chỉ có 37 kì thủ nữ đang hoạt động đạt được danh hiệu cao nhất trong cờ vua, đó là đại kiện tướng, trong số hơn 1700 kì thủ đang hoạt động đã giành được danh hiệu này.

Điều đó nói rằng, những người kì thủ nữ giỏi nhất luôn có năng lực cao rõ ràng. Thực tế lịch sử chỉ có 5 kì thủ hàng đầu là Vera Menchik, Nona Gaprindashvili, Maia Chiburdanidze, Hou Yifan và Judit Polgar. Tất cả họ đều chơi trong các sự kiện mở (bao gồm cả nam lẫn nữ) và một số đã quyết định tại một thời điểm chỉ chơi trong các sự kiện mở. Khi họ thi đấu trong các sự kiện dành cho nữ, họ thường vượt qua tất cả. Tất cả họ đều đã giành chiến thắng trong các giải đấu quốc tế mở hoặc đánh bại một nhà vô địch thế giới, và trong hầu hết các trường hợp là cả hai. Thành tích của họ khiến họ trở thành biểu tượng huyền thoại của cờ vua.

Vì sao cờ vua nữ chậm phát triển?

Bất chấp sự có mặt của Hou Yifan, thực tế không có một kì thủ nữ nào đứng trong top 100 thế giới ở bảng xếp hạng tháng 4/2023. Câu hỏi đặt ra là tại sao?

Theo kỳ thủ số 1 thế giới Magnus Carlsen, chủ đề này "quá phức tạp" để trả lời nhưng anh đưa ra một số lý do, đặc biệt là về văn hóa. Năm 2015, Nigel Short, Phó chủ tịch Liên đoàn cờ vua thế giới (FIDE), tuyên bố "nam giới dễ trở thành những người chơi cờ giỏi hơn phụ nữ, đồng thời nói thêm: "Mọi người phải chấp nhận điều đó một cách tâm phục."

Tuyên bố đó đã làm ngạc nhiên nữ kì thủ vĩ đại nhất, Judit Polgar, người từng xếp hạng ở vị trí thứ 8 thế giới. "Đó không phải là vấn đề sinh học," Polga

tuyên bố. "Phụ nữ cũng có thể giỏi như bất kì người đàn ông nào. Nhưng có rất nhiều khó khăn và ranh giới xã hội đối với phụ nữ nói chung trong xã hội. Đó là những gì ngăn cản họ".

Vậy liệu phân biệt giới tính cũng là một yếu tố? "Thật đáng buồn," Jovanka Houska, kiện tướng người Anh bày tỏ. "Chủ yếu là do có quá ít phụ nữ chơi cờ. Các liên đoàn quốc gia đôi khi không công khai thành tích của các kì thủ nữ để giúp họ được tài trợ. Khi tôi nhìn ra châu Âu, tôi thấy rất nhiều kì thủ nữ hàng đầu đấu tranh với liên đoàn của họ vì những điều cơ bản."

Cờ vua phải làm gì cho phụ nữ?

Quay trở lại với trường hợp của Cramling. Cô cho biết kể từ năm 2020, cô tập trung nhiều hơn vào việc xây dựng các nền tảng mạng xã hội. Thế giới phát trực tuyến cờ vua có thể tương đối mới, nhưng nó chắc chắn có khán giả. Ngoài kênh YouTube đang phát triển của mình, Cramling tự hào có 301.000 người theo dõi trên Twitch và gần 150.000 người trên Instagram. Cô đã được đề cử cho giải thưởng Người truyền phát cờ vua xuất sắc nhất tại The Streamer Awards năm nay.

Thật tình cờ, quyết định thử nghiệm phát trực tuyến của cô lại trùng hợp với thời điểm xảy ra đại dịch Covid-19, khi thế giới giãn cách xã hội, các giải đấu thể thao bị hoãn, hủy, dẫn đến việc cờ vua trực tuyến bùng nổ về mức độ phổ biến - nền tảng trực tuyến Chess.com cho biết vào đầu năm nay rằng đã có hơn 102 triệu người dùng đăng ký, tăng 238% từ tháng 1/2020.

Theo nhà nghiên cứu David Smerdon, chỉ 11% số kì thủ nữ được FIDE xếp hạng và chỉ 2% trong số đại kiện tướng là nữ giới. Vượt ra ngoài mục đích giải trí, Cramling muốn truyền cảm hứng chơi cờ cho những phụ nữ khác. Cô muốn các quan chức tham gia nhiều hơn vào việc giám sát hành vi đối với phụ nữ và đã kêu gọi họ chịu trách nhiệm nếu có vấn đề phát sinh.

Chủ tịch FIDE, Arkady Dvorkovich cho biết, ông sẽ nỗ lực hết mình để cờ vua trở nên thân thiện hơn với phụ nữ. Và ông liệt kê ra một danh sách những thay đổi mà ông đã thực hiện trong nhiệm kì của mình, trong đó có việc tổ chức nhiều giải đấu hơn và tăng tiền thưởng cho cờ vua nữ. ■